

2007 januari

Stichts Culinair Genootschap Utrecht · Winter

AMUSE GEROOKTE EENDENBORST MET CRANBERRY/BOSBESSEN SAUS

Gerookte eendenborst sauce aux airelies et myrtilles

Ingredient	Hoeveelheid	Eenheid
cranberry's	200	g
fijne tafelsuiker	100	g
kruidnagel, geplet	1	
bosbessen	200	g
koud water	2	dl
citroen	1	

Het sap van 1 citroen schil van de citroen, julienne gesneden en geblancheerd. Doe de cranberry's in een steelpan, voeg 1 dl koud water en dan de suiker en kruidnagel toe en laat 10 minuten sudderen. Voeg de bosbessen, de rest van het koude water en het citroensap toe en laat 20 minuten sudderen. Bewaar de saus op kamertemperatuur; hij moet niet te koud worden opgediend. Als u een gladde saus zonder schilletjes prefereert, passeert u hem door een zeef. Roer er vlak voor het opdienen de schil door. De saus moet voor de amuses met eendenborst zodanig dik zijn dat het geschept kan worden als een klont dikke jam en niet uiteenvalt. Desgewenst wat dikker maken met bindmiddel. De plakjes gerookte eendenborst op een bord neerleggen en op 1/3 een lepel cranberry saus scheppen, vervolgens de plakjes dichtrollen en op een eetlepel leggen en lauwwarm serveren. Geef deze saus ook bij terrines of patés en croûte van wild. Hij is ook geschikt om warm bij gebraden wilde gans te geven. De bessen, met name de bosbessen, kunnen soms behoorlijk rins zijn; voeg er in dat geval halverwege de kook tijd van de saus 30 fijne tafelsuiker aan toe.

Kalfsquenelles met boter quenelles de veau au beurre

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
mager kalfsvlees	375	gram
boter	200	gram
water	3	dl
bloem	150	gram
eieren	3	
zout	15	gram
peper	1	snuif
geraspte nootmuskaat	1	mespunt

1. Het deeg. Meng in een pan het water, een snuif zout, een flinke klont boter en breng dit aan de kook. Haal de pan van het vuur en roer de bloem erdoor tot een homogene massa is verkregen. Zet de pan weer op hoog vuur, onder voortdurend roeren, zodat het water gedeeltelijk verdampt. Als het deeg voldoende gedroogd is kan het in zijn geheel uit de pan worden genomen. Aflaten koelen op een bord. 2. De farce. Snijd het vlees in blokjes en hak het fijn. Leg dit haksel in een kom, stamp het fijn, voeg het koude deeg erbij en maal alles fijn tot een gladde massa is verkregen, voeg de rest van de boter erbij en blijf alles bewerken tot alle ingrediënten volledig zijn vermengd. Voeg er dan zout, peper en nootmuskaat bij en vervolgens, beetje bij beetje, de losgeklopte eieren. Leg de farce op een fijne zeef en pers ze door de zeef in een kom. Even doorroeren met een spatel, koud zetten met een stuk rond wit papier, dat op de farce wordt gelegd om deze tot gebruik tegen het contact met de buitenlucht te beschermen. 3. De quenelles. Schep de farce met een lepel in een linnen spuitzak, knijp de zak dicht en druk erop, zodat de farce in een diepe braadslee kan worden gespoten, in kleine staafjes van 8 cm lengte, op 5 cm afstand van elkaar. Bedek ze 15 minuten voor gebruik met gezouten water en draai de oven zo hoog dat het water begint te rimpelen. De quenelles zijn gaar als ze in het water zwemmen en weerstand bieden aan een lichte druk van de vinger.

Sauce Mornay

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
porties kokende bechamel	3	
slagroom gemengd met 9 eierdooiers	15	cl
emmentaler, gruyère of oude boerenkaas, fijngeraspt	300	gram
zout en versgemalen peper		

Begin eerst met de blanke roux, vervolgens de bechamel saus en dan pas met de Mornaysaus. Doe het room-eierdooiermengsel bij de kokende bechamel en laat 1 minuut borrelen, waarbij u krachtig klopt. Draai het vuur uit en meng er met een pollepel de kaas van uw keuze door. Breng de saus op smaak met zout en peper en gebruik naar wens.

Bechamel saus

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
melk	1,5	liter
blanke roux, gekoeld	180	gram
versgeraspte nootmuskaat		
zout en versgemalen witte peper		

Doe de koude roux in een kleine, zware steelpan, breng de melk aan de kook en giet hem bij de roux, waarbij u mengt met garde of pollepel. Zet de pan op een laag vuur en breng het mengsel aan de kook, waarbij u blijft roeren. Draai zodra hij het kookpunt heeft bereikt het vuur lager en laat circa 20 minuten sudderen. Waarbij een voortdurend roert en ervoor zorgt dat u met de garde over alle oppervlakken van de pan gaat. Breng de saus op smaak met zout, witte peper en desgewenst een snufje nootmuskaat. Passeer de saus door een punt zeef. U kunt hem onmiddellijk opdienen of hem in een bain-marie warm houden, in welk geval u wat vlokjes boter over het oppervlak verdeelt om velvorming te voorkomen.

Blanke roux

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
boter	90	gram
bloem, gezeefd	90	gram

Laat de boter smelten in een zware steelpan. Haal even van het vuur af en voeg de bloem toe en roer die erdoor heen met pollepel. Weer op vuur zetten en laat al roerend 3 minuten op een matig vuur koken.

Mantelschelpen met citroentijm à la nage

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
mantelschelpen (st jacobs)	2,5	kilo
bieslook	0,5	bosje
wortel	600	gram
prei	2	
selderijknol	1	
citroenen	4	
visfumet	1,5	liter
witte wijn	5	dl
citroentijm	8	takjes
crème fraiche	2	dl
kervel		
tomaat		

Haal 2½ kilo goed schoongemaakte mantelschelpen uit de schelp. Verwijder de baarden, was ze grondig en zet ze koel weg. Hak ½ bosje bieslook fijn en pers 2 citroen uit. Schil 600 gram wortel, 2 prei en 1 selderijknol van 300 gram. Snijd alles in blokjes, evenals het vruchtvlees van 2 citroenen. Breng 1,5 liter lichtgezouten en met peper bestrooide visfumet aan de kook met 5 dl witte wijn en kook de groenten daarin 15 minuten met 8 takjes citroentijm en het sap van de 2 citroenen. Voeg de schelpdieren en 2 dl crème fraiche toe. Kook ze niet langer mee dan 2 minuten, anders worden ze taai. Roer er van het vuur af de bieslook en citroen door. Schep het gerecht in diepe borden en garneer met plukjes kervel en dunne plakjes tomaat.

Zeewolf in deegkorst gevuld met venkel en kreeftenmoes *Loup de la Méditerranée en croûte*

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
zeewolf van ruim 2 kg (of anders 2 kleinere)	1	
verse venkelknollen	2	
verse dragon		
peper en zout		
bladerdeeg (met dezelfde lengte als de vis)	2	plakjes
eierdooiers	2	

De zeewolf, waarvan het vlees heel fijn en wit is, uitgezocht van smaak en heel geurig, kan op talloze manieren worden bereid: gepocheerd, gesmoord, koud, maar het liefst nog gegrild met venkel, of in een deegkorst. 1. Neem een mooie zeewolf, die heel vers is en ruim 2 kg weegt. Haal zorgvuldig de ingewanden eruit, stroop het gehele vel eraf zonder het visvlees te beschadigen en laat de staart en kop intact. Snijd hem daarna op de rug in tot aan de graat. Stop in deze opening plukjes verse venkel en dragon. Kruiden met peper en zout, de vis weer dichtmaken en dezelfde handeling toepassen op de buik. 2. Rol op een deegplank 2 dunne lapjes uit van bladerdeeg van dezelfde lengte als de zeewolf. Leg de vis op een van deze lapjes en leg de andere lap bladerdeeg erop. Druk het deeg rondom de vis vast, zodat de zeewolf goed is ingepakt en het deeg de oorspronkelijke vorm van de vis krijgt. 3. Snijd met behulp van een heel fijn en scherp mes het overtollige deeg weg, maar laat een paar stukjes eraan zitten bij wijze van vinnen. Kerf in deze vinnen een paar langwerpige strepen en maak van het overgebleven deeg de overige vinnen en het oog van de vis. 4. Bestrijk het deeg met eierdooier en kerf schubben in het deeg om het meer het aanzien van een vis te geven; dit kan worden gedaan met behulp van een deegradertje in de vorm van een halve maan. Dit uiterst zorgvuldige werkje vereist veel geduld en een zekere mate van handigheid. Plaats de op deze manier geprepareerde zeewolf op een bakblik in de oven bij een temperatuur van 220 graden. Als het deeg enige kleur heeft gekregen, de oven terugschakelen tot 180 graden, zodat de vis en het deeg van binnen en van buiten gaar worden zonder dat het deeg verbrandt. De baktijd bedraagt ongeveer 1 1/2 uur. De vis wordt geserveerd op een grote langwerpige schotel en in bijzijn van de gasten aangesneden. Er wordt alleen gesmolten of witte boter bij geserveerd.

Kreeftenmoes

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
vlees van verse kreeft	200	gram
zout	10	gram
vers gemalen peper		
nootmuskaat	1	snuif
slagroom	2	dl
pistaches en truffels	100	gram

Stamp de kreeft in de vijzel heel fijn, samen met de rode schaal. Kruiden met het zout, wat peper en de nootmuskaat. Druk het vlees van de kreeft door een fijne zeef; leg het in een kom op ijs en meng er zorgvuldig de slagroom door en ten slotte 100 g pistaches en truffels.

Bereiding van het bladerdeeg

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
gezeefde bloem	500	gram
boter	375	gram
zout	10	gram
water	0,25	liter

Schep de bloem in een krans in een kom met het zout in het midden, meng het aan met het water, vorm een bal van het deeg en laat 20 minuten rusten. Rol het daarna uit tot een vierkant van 20 cm, van egale dikte. Plaats hierop de boter die van tevoren tot dezelfde consistentie is bewerkt als het deeg (dat wil zeggen nadat het deeg met het water is aangemaakt). Sla het deeg aan de randen naar binnen, zodat het een vierkant vormt, en pak de boter volledig in. Opnieuw 10 minuten laten rusten en dan twee keer uitrollen. Dit uitrollen bestaat uit het rollen van het deeg met een deegroller op een stenen of marmeren plaat, tot een lengte van ca. 50 cm en een breedte van 20 cm, en 1 cm dikte. Deze reep deeg wordt daarna in drieën gevouwen. De tweede keer wordt het deeg in omgekeerde richting uitgerold. Dit heeft ten doel de boter gelijkmatig te verdelen, waardoor het bladerdeeg regelmatig gaar wordt. Hierna nog twee keer uitrollen, en daar russendoor 10 minuten laten rusten. Het bladerdeeg is gereed voor gebruik als het zesmaal is uitgerold, dat wil zeggen drie maal twee keer.

Perengratiné met pistachenoten

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
vanillestokjes	2	
suiker	400	gram
citroensap	3	el
peren	12	
melk	0,5	liter
bloem	40	g
eierdooiers	6	
eau-de-vie poire	2	eetlepel
slagroom		
fijngehakte pistachenoten	2	el
stijfgeklopte room	4	el
poedersuiker		

Breng in een grote pan water aan de kook met 2 gespleten vanillestokjes, 400 gram suiker en 3 eetlepels citroensap. Pocheer daarin op laag vuur 12 rijpe maar stevige peren zonder schil en klokhuis. Laat ze afkoelen. Maak banketbakkersroom van ½ liter melk, 2 gespleten vanillestokjes, 40g bloem, 6 eidooiers en 120g suiker. Doe de crème in een kom, roer er 2 eetlepel eau-de-vie poire door, laat het mengsel bijna afkoelen en voeg 6 lepels stijfgeklopte slagroom toe. Klop 2 eidooiers en 60g suiker tot een witte, schuimige massa. Roer er 2 eetlepels fijngehakte pistachenoten en 4 eetlepels stijfgeklopte room door. Laat de peren uitlekken en snijd ze in waaiers, maar zorg dat de plakjes aan de bovenkant vast blijven zitten. Snijd 2 vanillestokje in dunne reepjes. Verdeel de banketbakkersroom over de borden en zet steeds een peer in het midden. Bestuif het gerecht (niet meer dan dat) met poedersuiker. Zet de borden onder de salamander van de oven om de peren kleur te geven. Giet de pistachecrème gelijkmatig rond de peren en teken er met de punt van een ms een marmering in. Bestrooi de rand van het bord met poedersuiker en fijngehakte pistachenoten, leg naast elke peer een klein bolletje vanille-ijs, garneer met reepjes vanille en dien het gerecht direct op.

Vanille-ijs

Ingrediënt	Hoeveelheid	Eenheid
vanillestokjes	2	
room	0,75	liter
melk	0,25	liter
citroen	0,5	
suiker	200	g
eierdooiers	6	

Snij de vanillestokjes in de lengte open. Breng de melk en de room met het stokje aan de kook, laat het 30 minuten trekken; verwijder het stokje dan. Doe dooiers bij de suiker en klop het mengsel dik en romig. Roer een paar eetlepels van de warme melk door het ei/suikermengsel en klop dat mee. Giet het mengsel voorzichtig bij de rest van de warme melk. Zet de pan weer op een zeer klein vuur en laat het mengsel onder voortdurend roeren binden. Laat afkoelen.